

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Základní škola Jablonec nad Nisou, Na Šumavě 43

Na Šumavě 43/2300, 466 02 Jablonec nad Nisou

Identifikátor školy: 600078388

Zřizovatel: Město Jablonec nad Nisou, Mírové náměstí 19/19, 467 51 Jablonec nad Nisou

Školský úřad Jablonec nad Nisou, 28. října 18, 466 01 Jablonec nad Nisou

Termín konání orientační inspekce: 25., 27., 29. září a 2., 3. října 2000

Čj.	083 362/00-5100
Signatura	oh3cu104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola je umístěna mimo hlavní komunikaci téměř na okraji sídliště. Má právní subjektivitu od 1. dubna 1994. Podle zřizovací listiny je vedena jako příspěvková organizace a statutárním orgánem je ředitel školy. Škola může v povoleném rozsahu provozovat vedlejší hospodářskou činnost (vázanou - výuka jazyků a volnou - přednášková činnost různého druhu). Právním subjektem spadajícím pod školu je i školní jídelna. Škola získala i objekt bývalých jeslí blízko hlavního komplexu školních budov, kde je částečně umístěn první stupeň základní školy a školní družina. Veškeré společné školní prostory jsou velmi esteticky upraveny.

Do školy dochází 536 žáků, kteří jsou vyučováni ve dvaceti třech třídách. Výchova mimo vyučování je zabezpečena provozem čtyř oddělení školní družiny a množstvím nabízených zájmových kroužků - kurzů s finančním příspěvkem od rodičů. Podpora výchovně-vzdělávací činnosti je realizována nepovinnými předměty. Tato základní škola je spádovou školou pro základní školu v Jabloneckých Pasekách.

Žáci prvního až devátého ročníku (ze tří devátých ročníků dva) jsou vyučováni podle vzdělávacího programu základní školy čj. 16 847/96-2, jeden devátý ročník podle vzdělávacího programu s rozšířenou výukou cizích jazyků čj. 16 333/96-22-21.

Třídy prvního stupně (1. A,B, 2. A,B,C, a 3. A.) v upravených prostorách bývalých jeslí jsou dostatečně velké a světlé, situované na jih, do zahrady. Působí příjemně a útulně. K tomu přispívá květinová výzdoba, rozmístění učebních tabulí, další aktuální materiály a mnoho výtvarných prací žáků. Nová jsou hygienická zařízení. Chodby jsou zúženy vestavěnými kójemi šaten žáků. Učitelky mají prostornou sborovnu. V celé budově je velmi čisto. Pitný režim je realizován vlastními nápoji žáků. Výuka sledovaných hodin na prvním stupni, kromě tělesné výchovy, probíhala v kmenových třídách. Všichni vyučující prvního stupně základní školy, u kterých Česká školní inspekce (dále jen ČŠI) sledovala výuku, jsou odborně a pedagogicky způsobilí.

V hlavním komplexu školních budov je druhý stupeň základní školy a zbývající ročníky prvního stupně (3. B,C, 4. A,B, 5. A,B,C). Původní stará budova nese stopy svého vzniku, i když je vhodně a esteticky upravena. Nová přístavba, kde jsou většinou kmenové třídy druhého stupně, šatny žáků, školní tělocvična a jídelna, ředitelství školy a sborovna, je pojata moderně a s výtvarným cítěním. Žádná specializovaná učebna není totožná s kmenovými třídami.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

I. stupeň

Matematika

Kontrolou rozvrhu hodin a sledováním výuky v sedmi hodinách bylo zjištěno, že časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu. Porovnáním tematických plánů s učebními osnovami a zápisy v třídních knihách sledovaných tříd odpovídalo členění učiva osnovám vzdělávacího programu.

Prostorné učebny byly vhodně a účelně vybaveny. Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení.

Bohatá struktura hodin v prvních ročnících, přiměřené množství učiva i jasné organizační pokyny odpovídaly věkovým zvláštnostem žáků, vedly k efektivnímu využití času.

Rozmanité metody, účinné využití pomůcek a respektování individuálního pracovního tempa přispěly k úspěšnému uplatnění všech žáků. K samostatnému učení byli žáci vedeni zadáváním jednoduchých úkolů.

Pouze ve třech hodinách čtvrtých a pátých ročníků se při řešení úloh objevovaly prvky

problémového a skupinového vyučování (při výuce a opakování početních výkonů a jejich názvů, při učivu o rovnoběžkách a různoběžkách i při násobení o záměně činitelů). Ve dvou hodinách byla výuka vedena frontálním způsobem (násobení a dělení dvojciferným číslem a zaokrouhlování čísel). Sled a množství předávaných i získávaných informací byly přiměřené věku žáků. Střídání činností vhodně prokládaných relaxací přispívalo ve zmíněných třech hodinách k aktivnímu učení, umožňovalo žákům úspěšné uplatnění a ověřování pochopení učiva. V těchto hodinách panoval tvůrčí duch, vyučovací čas byl plně využit. V hodinách frontálního způsobu výuky neměli všichni žáci možnost aktivní spoluúčasti na řešení příkladů. V prvních ročnících motivačně působily především zvolené pomůcky s aktuálním námětem, použité metody (např. soutěživé hry, hádanky a křížovky) a příklady využívající životní zkušenosti žáků. Při řešení úkolů je poskytována žákům rada a pomoc, práce s chybou vede ke zvládnutí správných postupů řešení. Průběžné i závěrečné hodnocení je vedeno v pozitivním duchu, jsou zdůrazňovány snaha, pokrok a úspěšné řešení úkolů. Ve vyšších ročnících prvního stupně bylo učivo s větším či menším úspěchem aktualizováno (nákup, dopravní prostředky, obdoba televizní soutěže pyramida). Byly využívány i mezipředmětové vztahy (život dříve a nyní, úryvky z básně J. Nerudy, modelování). Slovní hodnocení učitelem i kontrola výsledků žáky samými pozitivně ovlivňovaly jejich snahu o uplatnění. Při samostatném řešení úloh je učitelky vedly k sebekontrolě, pomáhaly jim radou a hned využívaly práce s objevenou chybou. V jedné hodině bylo mentorováno místo povzbudivého a kladného hodnocení. Učivo bylo žákům předáváno věcně správně.

Pozorované vzájemné vztahy ve větší míře pozitivně ovlivňovaly psychosociální podmínky výuky. Pravidla chování a jednání ve sledovaných prvních ročnících se teprve vytvářela. Vyučující svým přístupem k žákům a způsobem komunikace vytvářeli prostředí důvěry a spolupráce. Způsob verbální i neverbální komunikace učitelek přispíval k úspěšnosti sledovaných hodin, žáci pracovali se zájmem a chutí.

Hodiny matematiky byly hodnoceny třikrát jako příkladné, dvakrát jako velmi dobré a dvakrát jako dobré. Celkově je výuka matematiky hodnocena jako velmi dobrá.

Český jazyk a literatura

Výuka českého jazyka byla sledována v sedmi hodinách u sedmi vyučujících.

Předmět byl vyučován v rozsahu daném učebním plánem. Obsah učiva odpovídal předloženým tematickým plánům. Dlouhodobá i bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla promyšlená, sledovala návaznost učiva. Učitelé měli připravené i speciální úkoly a pomůcky pro žáky se specifickými poruchami učení (zkoušení znalostí pravopisu žáka na PC).

Kromě čtvrté třídy nebyla v hodinách využita didaktická technika, ostatní pomůcky (pracovní listy, na tabuli i volných listech připravené křížovky a doplňovačky, učebnice, literární texty) byly využity účelně a nápaditě, zvyšovaly aktivitu a zájem žáků. Psychohygienické podmínky byly dobré - dostatek světla, průběžné větrání, výška lavic, střídání činností, zařazování pohybu i možnost volného odchodu na WC. Vyučující v nižších ročnících dbali na správné návyky při psaní.

Struktura hodin, střídání metod a forem výuky, procvičování a opakování učiva (mluvnické jevy) více způsoby přispívaly k jejich plnému využití. Učitelé sledovali naplňování úkolu hodiny, v závěru hodin prováděli hodnocení. V jedné z hodin měli žáci stihnout vše, co bylo naplánováno na úkor pochopení látky všemi žáky. Chyběla následná zpětná vazba. Naopak rychlejší neměli připravenou práci navíc. Žákům byla dána možnost pracovat samostatně i spolupracovat v menších skupinách, úspěšně se uplatnit. Rozsah samostatných aktivit odpovídal věku žáků. V hodinách čtení byl vytvořen prostor pro vyjádření vlastního názoru. Při práci s literárním textem byla pozornost žáků směřována k pochopení metafor,

k výraznému čtení i přednesu básně.

Použitá motivace byla nápaditá a účinná, v nižších ročnících je užívána ve větší míře. Prověřování výchozích znalostí a dovedností mělo ve většině sledovaných hodin charakter zpětné vazby pro učitele i žáky. Vyučující si důsledně ověřovali pochopení zadávaných úkolů, upozorňovali na možná úskalí a v případě potřeby poskytovali žákům přiměřenou pomoc. Průběžné i závěrečné hodnocení bylo zaměřováno pozitivně. Žáci vyšších ročníků byli vedeni k sebehodnocení i vzájemné kontrole. Na opakující se chyby většinou reagovali vyučující jejich analýzou a vedením žáků ke správnému řešení.

Ve vyšších ročnících byla respektována všem známá dohodnutá pravidla. V jedné ze tříd byla pravidla vytvořená žáky vyvěšena a stvrzena otiskem prstů. Zejména v hodinách čtení byly rozvíjeny komunikační dovednosti žáků, byl vytvořen prostor pro diskusi. V jedné vyučovací hodině byly otázky učitelky příliš návodné. Verbální i neverbální projev vyučujících odpovídal aktuální situaci. Trpělivost, způsob oslovování a jednání vyučujících se žáky i jejich reakce na některé negativní jevy v chování žáků pozitivně ovlivňovaly psychosociální podmínky výuky. Ve většině tříd bylo pozorováno prostředí důvěry, tolerance a spolupráce mezi všemi účastníky. Ve všech sledovaných hodinách projevovali žáci k výuce pozitivní vztah.

Výuka českého jazyka byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Tělesná výchova

Hospitovány byly čtyři hodiny tělesné výchovy u čtyř vyučujících. Časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu, učivo je členěno v souladu s učebními osnovami. Hodiny probíhaly v tělocvičnách (v nové i staré budově), které jsou vhodně vybaveny. Použité nářadí bylo v pořádku, kromě části rozpáraných zíněnek. Použité náčiní (švihadla, míče) odpovídalo cílům hodin.

Struktura hodin tělesné výchovy byla respektována. Cíle a obsah hodin sdělené žákům na jejich počátku byly v závěru vyhodnoceny. Organizace tří hodin byla velmi dobře promyšlená, příprava nářadí a náčiní byla promyšlená, vysvětlování úkolů bylo jasné a pro žáky srozumitelné. Organizace jedné z hodin nebyla domyšlena do důsledků, docházelo k časovým prodlevám, dezorientaci. Přechody, příprava nářadí, ukázky a vysvětlování vyučujícího byly neúměrně dlouhé. Ve všech hodinách byl zohledněn zdravotní stav žáků. Úvodní části hodin nebyly vždy všestranně zaměřeny. Průpravným částem hodin byla věnována dostatečná pozornost. Bylo v nich využito různých forem procvičení, v jednom případě bylo využito náčiní. Množství průpravných cviků, jejich volba, řazení a počet jejich opakování nebylo vždy optimální. Hlavní části hodin byly metodicky velmi dobře připraveny a vedeny. Závodivé hry zařazené v závěru hodin byly žáky pozitivně emocionálně prožity, působily jako odměna.

Zařazení soutěží a her žáky motivovalo. Vyučující sledovali správné provádění cviků, poskytovali odpovídající dopomoc. Oceňovali snahu a pokrok, při hodnocení brali v úvahu individuální schopnosti žáků.

Ve většině hodin bylo možno sledovat dodržování zažitých pravidel a postupů, ukázněnost žáků a jejich okamžitou reakci na pokyny učitelů i zájem a nasazení při cvičení. Způsob komunikace vyučujících odpovídal charakteru předmětu.

Vedení hodin tělesné výchovy bylo hodnoceno celkově jako velmi dobré.

Hudební a výtvarná výchova

Hodiny hudební a výtvarné výchovy byly sledovány ve čtyřech hodinách u čtyř vyučujících.

Výuka probíhala v souladu s učebním plánem a osnovami. Stanovené výukové cíle rozpracované v tematických plánech byly přiměřené k aktuálnímu stavu jednotlivých tříd.

Kromě jedné hodiny hudební výchovy probíhala výuka v kmenových třídách pouze se základním vybavením. Časová dotace pro výtvarnou výchovu je využívána diferencovaně s přihlédnutím k odbornému zaměření vyučujících.

Samotné řízení výuky bylo účelné a byl vytvářen dostatečný prostor pro individuální potřeby žáků. Didaktická technika byla využívána především v hodinách hudební výchovy. Širšímu a účelnějšímu využívání elektronických klávesových nástrojů (keyboartů) bránilo nedostatečné osvojení jejich technických a zvukových možností ze strany vyučující. Klavír, umístěný ve specializované učebně, naopak umožnil vyučující, aby ho pohotově využila jako doprovod při zpěvu. Společný nácvik nové písně byl obohacován o některé rytmické nástroje, ty však měly více sloužit k celkovému sjednocení rytmu. Také pestrost zvolených aktivit v průběhu vyučování nevyzněla jako klad, protože nebyl vytvořen dostatečný prostor k hlubšímu procvičení učiva.

Sledované hodiny výtvarné výchovy byly po organizační stránce velmi dobře připraveny. V případě časového rozložení vyučovací jednotky je třeba přizpůsobit rozsah úvodní části (motivace, vysvětlení zadání a pracovního postupu) tak, aby v závěru hodiny mohlo být učivo shrnuto a zhodnoceno.

ČŠI hodnotí na základě výše uvedených skutečností úroveň esteticko-výchovných předmětů jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání na prvním stupni

Materiální podmínky tříd prvního stupně umístěných v bývalé budově jeslí byly velmi dobré až vynikající. Třídy ve staré budově jsou více zatíženy hlukem, jejich vybavení je starší. Organizace výuky byla účelná, metody a formy práce byly různorodé, vhodné a efektivní. Bylo důsledně přihlíženo k možnostem žáků se specifickými problémy učení. Použitá motivace byla účinná, způsoby hodnocení byly zaměřeny pozitivně ke zlepšování výsledků. Úroveň a schopnost spolupráce a komunikace mezi žáky se odlišovala především v závislosti na jejich věku. Vyučující se pozitivně podíleli na přátelském a tolerantním prostředí ve třídách.

ČŠI hodnotí výuku na prvním stupni jako velmi dobrou.

II. stupeň

Matematika

Matematika byla sledována v pěti vyučovacích jednotkách. Hodiny vyučovalo pět učitelů s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Soulad časové dotace s učebním plánem a soulad obsahu učiva s učebními osnovami vzdělávacího programu základní škola byl ověřen kontrolou rozvrhu hodin, zápisů v třídních knihách a předloženými tematickými plány. Učivo jednotlivých ročníků na sebe navazuje. Příprava vyučujících byla zřejmá a stanovené cíle odpovídaly složení třídy. Učivo zahrnovalo souhrnné opakování násobení, dělení, sčítání, odčítání, zaokrouhlování čísel, zlomky, absolutní hodnotu čísla, úlohy z konstruktivní geometrie nebo příklady řešené pomocí Pythagorovy věty.

Prostory tříd odpovídají velikostí i vybavením školního nábytku psychohygienickým zásadám. Vyučující však věnovali malou pozornost psychohygieně ve sledovaných hodinách - relaxaci

žáků, větrání učeben. Ve dvou učebnách nebylo vhodně nainstalováno osvětlení tabule a výuka byla rušena nepřetržitým šumem zářivek.

Vlastní průběh učení byl ve třech hodinách veden obměnou metod a využitím různých forem práce, stavěl na znalostech žáků a jejich přirozené aktivitě. Prolínání přímé a nepřímé práce s úkoly řešenými jednotlivci u tabule i vzájemná pomoc mezi žáky umožňovaly všem úspěšné uplatnění.

Mezipředmětové vztahy byly využity ve všech hodinách, do dvou hodin zařadili učitelé navíc i kratičký inteligenční test, ve kterém byly otázky z aritmetiky, geometrie i ze všeobecných znalostí - život kolem nás. Žákům přinesla tato forma výuky velké osvěžení. Rovněž zařazování příkladů z praktického života k upevnění učiva i alternativní způsoby řešení výuku oživily.

Systém práce, který byl v hodinách použit, je zažitý žáky vyšších ročníků. Žáci šestých ročníků si zvykají na své nové vyučující a pozvolna se seznamují s jinými metodami výuky, než na jaké byli zvyklí (organizace hodin, větší samostatnost aj.). Ve dvou vyučovacích jednotkách převládal frontální způsob výuky, to se odráželo zejména na kázni některých žáků, kteří nebyli tak často vyvoláváni k odpovědím. Vyučující pak přerušovali vlastní výuku vyzváním k většímu klidu v hodině. Při samostatné práci byla žákům poskytována pomoc podle potřeby.

Úvodní a průběžná motivace i závěrečné zhodnocení proběhlo pouze ve dvou hodinách, v ostatních chybělo buď úvodní seznámení s cílem hodiny, nebo závěrečné zhodnocení. Komunikace mezi učitelem a žákem byla velmi často ze strany žáků jednoslovná, někteří žáci ani nevěděli, na co odpovídají. Tam, kde vyučující vyžadovali odpovědi pomocí otázky a celou větou, pracovali žáci s větším pochopením zadaného úkolu. Přes drobné nesrovnalosti v kázni některých žáků jsou vzájemné vztahy založeny na důvěře, spolupráci a toleranci. Verbální i neverbální komunikace učitelů byla dobrá, i když v některých momentech byla jejich řeč příliš rychlá, nezřetelná, zbytečně hlasitá.

Z celkového průběhu pěti hodin lze usuzovat, že žáci mají k matematice dobrý vztah. ČŠI hodnotí na základě uvedených skutečností dvě hodiny jako dobré a tři hodiny jako velmi dobré. Celkově hodnotí výuku matematiky jako velmi dobrou.

Chemie

Výuka probíhala v pracovně chemie. Vedla ji odborně a pedagogicky způsobilá učitelka. Časová dotace předmětu a obsah učiva odpovídají schválenému vzdělávacímu programu.

Učebna je vybavena laboratorními stoly vzestupně sestavenými. Vybavení laboratorním sklem je dostačující, ale dle sdělení vyučující chybí dostatek materiálu pro laboratorní práce v menších skupinách. Pro průběh chemického pokusu a seznámení se se zápisem protokolu měla vyučující připraveny pomůcky, materiál i tabuli. Pokus byl prováděn ve třech skupinách podle jejich pokynů. Úvodní opakování, posloupnost ve vysvětlení pokusu, poučení o bezpečnosti, vlastní průběh i shrnutí pokusu zápisem a závěrečné zhodnocení probíhaly v přátelské atmosféře. Zápis do sešitu a jeho úpravu motivovala vyučující konkrétním hodnocením. V hodině byl účelně využit čas, nedocházelo k prodlevám. Uložení domácího úkolu a úklid pomůcek zasahovaly do přestávky.

Výuka chemie byla hodnocena jako velmi dobrá.

Český jazyk a literatura

Výuka českého jazyka a literatury byla sledována v pěti hodinách u pěti vyučujících s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Byly zhlédnuty dvě hodiny literární a tři jazykové. Předmět byl vyučován v rozsahu daném učebním plánem posílený o jednu hodinu v ročnících se schváleným

vzdělávacím programem základní škola. Obsah učiva byl v souladu s učebními osnovami. Stanovené výukové cíle byly přiměřené aktuálnímu stavu tříd, v nejvyšších ročnících nebylo přihlíženo k diferenciaci učiva vzhledem k orientaci některých žáků na přípravu k dalšímu studiu. Zvláště literární hodiny byly promyšlené a navazovaly na předcházející učivo.

Sledované hodiny probíhaly v kmenových třídách vhodně a esteticky upravených. Didaktická technika nebyla v žádné z hodin použita. Psychohygienické zásady výuky byly respektovány zejména v nižších ročnících. V hodinách byly využity jazykové učebnice, čítanky, namnožené materiály k opravě jazykového textu, kartičky k opakování zájmen, obrazový materiál a referáty žáků s ukázkami z beletrie. S jazykovými příručkami pracovali žáci minimálně. Pouze v jedné ze sledovaných jazykových hodin byl odborný text reprodukován frontálním způsobem. Čítanky jsou žákům od sedmé třídy v hodinách pouze půjčovány, jsou zastaralé, často velmi poničené. V několika případech neměli žáci čtený text k dispozici, příslušné stránky v učebnici chyběly. Namátkově vybrané sešity žáků nebyly většinou kontrolovány, některé zůstaly s neopravenými chybami.

Jazykové hodiny převážně upevňovaly a procvičovaly probrané učivo (rozbory souvětí, větné členy, přídavná jména a zájmena). Opakování bylo vedeno zejména řízeným rozhovorem, samostatnou prací do sešitů, vyhledáváním chyb v namnoženém textu a stereotypním ústním určováním větných členů z učebnice. Pouze při procvičování zájmen bylo využito více metod a forem práce. Byly pozorovány mezipředmětové vztahy. Aktualizací učiva byli žáci vedeni k jeho aplikaci. Literární hodiny byly postaveny na práci s textem, rozvíjení čtenářských zkušeností, osvojování si literárních pojmů. Motivace lidovou písní, dramatizace textu a hádání literárních postav na základě čtenářských znalostí podporovaly žáky v aktivním učení a vedly je k pochopení učiva a účelnému využití vyučovacího času. Některé úkoly byly již nadbytečné. Z časově organizačních důvodů nebyly cíle hodin v závěru vyhodnoceny. Žáci byli oceňováni pochvalou, bodováním v soutěžích nebo klasifikací, vítězové literární soutěže využili sebehodnocení. Učivo bylo interpretováno věcně správně.

Komunikativní dovednosti byly rozvíjeny především v literárních hodinách. Verbální i neverbální projev vyučujících, zejména v jedné z těchto hodin byl emotivní až dramatický, žákům srozumitelný, korespondující s obsahem hodiny. Vyučující se vyjadřovali vcelku spisovně s hovorovými prvky, někteří opravovali žákům chyby ve spisovnosti vyjadřování. Osobnost žáků byla ve všech sledovaných hodinách respektována. Reakce na některé negativní jevy v chování žáků se projevila u některých vyučujících podrážděností a nadbytečnou hlasitostí jejich verbálního projevu.

Nahlédnutím do slohových kontrolních prací a kontrolních diktátů žáků konstatuje ČŠI jednotnost úpravy v zadávání prací i jejich hodnocení. Nedostatky byly shledány v dodržování formálních zásad stavby slohových prací (absence osnovy u některých prací), v grafické úrovni žákovského zpracování a v málo pečlivé opravě některými vyučujícími.

Výuku českého jazyka a literatury hodnotí ČŠI v literárních hodinách jako příkladnou a velmi dobrou, dvě sledované jazykové hodiny jako průměrné a jednu jako velmi dobrou. Celkově hodnotí inspekce výuku českého jazyka a literatury jako velmi dobrou.

Anglický jazyk

Výuka anglického jazyka byla sledována ve dvou hodinách u dvou vyučujících s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Časová dotace předmětu je v souladu s učebním plánem. Obsah učiva odpovídá učebním osnovám, rozpracovaných do tematických plánů. Učivo navazovalo na předcházející a bylo přiměřené aktuálnímu stavu obou tříd. V jedné z hodin byla připravena

diferenciovaná práce pro uplatnění i slabších žáků.

Obě hodiny probíhaly v jazykových učebnách, které byly esteticky a účelně vybaveny, jedna ze specializovaných učeben měla velmi stísněné prostory. Ve výuce byla využita didaktická technika k reprodukci textu a vstupní motivaci. V hodinách měly učitelky připraveny kartičky se symboly, předtištěné texty k samostatné práci, obrázkový a doplňkový materiál a využívaly učebnice Project I. Žáci ze spádové školy, kteří sem přecházejí, používali jiné učebnice s menší náročností a rozsahem probrané látky. Tempo výuky bylo dynamické, v jedné z hodin nebyly zohledňovány individuální potřeby a schopnosti žáků, ať pomalejších či rychlejších. V nižším ročníku druhého stupně byly sešity kontrolovány, ve vyšším nikoliv.

Obě sledované hodiny byly vedeny pouze v anglickém jazyce s českými glosami. Metody a formy se střídaly, organizační pokyny byly jasné a srozumitelné. V jedné hodině byl výklad veden frontálně s řízeným procvičováním, žáci relaxovali zpěvem s určováním hudebních nástrojů na magnetické tabuli. Opakovali a upevňovali látku z minulých hodin. Ve druhé ze sledovaných hodin se staršími žáky se opakoval již známý úkol s aplikací učiva. Žáci pracovali ve skupinách, jedna skupina u připravené tabule. Vyučující volila různé alternativy k pochopení zadaného úkolu. Úspěch byl oceňován pochvalou. Bylo využíváno aktualizace učiva příklady z praxe. Z časových důvodů nebyla tato hodina uzavřena a vyhodnocena.

Žáci akceptovali dohodnutá pravidla. Rozvíjení komunikativních dovedností se dařilo při kooperaci žáků ve skupinách. Výuka byla vedena s věcnou správností a náročným verbálním nasazením vyučujících, ve vstřícné atmosféře. V nižším ročníku neodpovídali žáci důsledně celými větami.

Výuku anglického jazyka hodnotí ČŠI vzhledem k výrazné převaze pozitiv jako velmi dobrou.

Německý jazyk

Výuka německého jazyka byla sledována ve třech hodinách u třech vyučujících, z nichž pouze jedna má úplnou pedagogickou a odbornou způsobilost k výuce tohoto předmětu. U zbývajících dvou se však absence odborné či pedagogické způsobilosti při sledované výuce výrazněji neprojevila. Časová dotace předmětu a obsah učiva odpovídají schválenému vzdělávacímu programu. Výuka probíhá jak ve specializovaných jazykových učebnách, tak i v kmenových třídách. Cílem výuky bylo ve všech případech rozšiřování slovní zásoby a zejména praktické uplatnění získaných vědomostí. K tomu používají vyučující různé vlastnoručně připravené didaktické pomůcky. Určité problémy mají žáci při zvládnání mluvnice. To vyučující zdůvodňují tím, že žáci s lepším prospěchem preferují studium angličtiny a teprve zbývajícím se zajímají o studium němčiny. Použití didaktické techniky pro autentickou reprodukci textů nebylo v průběhu hospitovaných hodin zaznamenáno. Vzájemná komunikace učitel – žák probíhá německy pouze částečně, zejména v závislosti na schopnostech žáků rychle se orientovat v mluveném textu. Všechny sledované hodiny byly organizačně velmi dobře připraveny, formy a metody výuky byly dostatečně pestré, čas určený k vyučování byl účelně využit. Hodnocení žáků je prováděno průběžně, klasifikace je zaznamenána v žákovských knížkách.

ČŠI hodnotí celkově úroveň výuky v předmětu německý jazyk jako velmi dobrou.

Dějepis

Výuka předmětu byla sledována ve čtyřech hodinách v jednom každém ročníku druhého stupně u čtyř vyučujících bez odborné způsobilosti. Časová dotace předmětu je v souladu s učebním plánem, obsah učiva naplňuje učební osnovy. Aktuální stav tříd vyžadoval od většiny vyučujících hlubší respektování didaktických zásad, přípravu metod a forem ke splnění

výukových cílů. Ty nebyly vždy žákům na začátku hodin sděleny, někdy byly zapsány na tabuli, ale v závěru zůstaly nevyhodnoceny. Úvodní opakování navazovalo na předcházející učivo, v jedné hodině formou referátu.

Hodiny probíhaly v kmenových učebnách celkem vhodně i esteticky uspořádaných, v jedné ze tříd při poslední hodině v denním rozvrhu se málo větralo, žáci byli neklidní a nesoustředění. V žádné ze sledovaných hodin nebyla použita didaktická technika ani závěsná mapa. Žáci používají sadu učebnic (pravěk - nová doba) z nakladatelství Práce a v šesté třídě sešitový atlas. V tomto ročníku byla využita i doplňková literatura a obrazový materiál. Sešity mají různou úpravu a délku zápisů, převážně kopírují zápis vyučujícího na tabuli, většinou nebyly ještě kontrolovány.

Metody a formy práce se ve sledovaných hodinách výrazně lišily. Od přednáškového typu se zařazováním problémových otázek se snahou aplikovat učivo na životní praxi, přes frontálně řízený rozhovor s větším důrazem na evokaci významných osobností, jejich zařazení do historického vývoje a objasňování základních pojmů bez hlubších souvislostí, až po ilustrativní výklad historických skutečností někdy i s věcnými chybami. U nejnižšího ročníku druhého stupně byly sice činnosti střídány (křížovka, samostatná práce ve skupinách, čtení textu z učebnice), pokyny však nebyly vždy jasné. Účelnost řízení výuky se postupně snižovala. Chyběla přesná terminologie a její objasňování.

Žáci byli motivováni aktualizací učiva při srovnávání životních podmínek dělníků konce minulého století se současným stavem, snažili se objasnit některé jevy a pojmy na základě svých zkušeností. Někteří vyučující uplatňovali mezipředmětové vztahy. Hodnocení žáků probíhalo převážně klasifikací do žákovských knížek, v jedné ze sledovaných vyučovacích jednotek hodnotil vyučující výslednou známku pouze jednu položenou otázku. Orientační klasifikace oceňovala snahu žáků o pokrok.

Komunikativní dovednosti byly v největší míře rozvíjeny při zadávání problémových otázek a jejich snaze po objasnění. Se zhoršujícími se psychohygienickými podmínkami v některých hodinách narůstaly i občasné negativní jevy v chování žáků. Vyučující reagovali buď netečností, nebo mentorováním. Verbální projev vyučujících byl vcelku spisovný, u některých převažoval hovorový styl s nezřetelnou artikulací. Chyby ve spisovnosti v mluvených projevech žáků nebyly opravovány.

ČŠI hodnotí výuku dějepisu na základě výše popsanych skutečností s pozitivy a negativy téměř v rovnováze jako dobrou.

Předměty výchovného charakteru (občanská výchova, rodinná výchova)

Výuka byla sledována ve třech hodinách u tří vyučujících. Dva mají pedagogickou způsobilost, jeden vyučuje občanskou výchovu bez odborné a pedagogické způsobilosti. Časová dotace hodin odpovídá schválenému učebnímu plánu, učební osnovy jsou naplňovány obsahem učiva rozpracovaného do tematických plánů. V devátém ročníku v druhém pololetí jsou zařazena některá témata o ochraně člověka za mimořádných situací podle metodického pokynu MŠMT ČR čj. 34 776/98-22. V hospitovaných hodinách učivo navazovalo na předcházející, výukové cíle byly přiměřené aktuálnímu stavu tříd. Jejich obsah byl žákům na počátku hodin sdělen, nebyly však zapsány na tabuli a ani v závěru hodin vyhodnoceny. V jedné hodině občanské výchovy nebyl výukový cíl formulován vůbec a jeho obsah (domov- srdce Evropy) byl nahrazen zeměpisnými údaji.

Jedna hodina probíhala v kmenové třídě. Výuka v dalších dvou hodinách ve specializované učebně pro předměty výchovného charakteru. Žáci vždy sedí po skupinkách u sedmi stolů vhodně uspořádaných vzhledem k činnostem a cílům výuky. Učebna je vybavena didaktickou technikou, ta nebyla v žádné ze sledovaných hodin využita. V odborné učebně jsou k dispozici

učebnice pouze k zapůjčení, některé po jednom exempláři pro vyučující, v sedmém ročníku používají učebnici občanské výchovy pro šestý ročník a slovníček vybraných pojmů pro šestý až devátý ročník. V hodinách byla využita zeměpisná závěsná mapa, doplňkový materiál k aktualitám, odborný text k zeměpisným údajům, žákovské referáty nebyly využity. Sešity zatím nebyly kontrolovány.

V odborné učebně vzhledem k psychologickému zaměření probíraného učiva byly využívány metody skupinové práce, řízeného rozhovoru se snahou aktivizovat žáky k diskusi a různé formy neverbální komunikace. V kmenové třídě probíhala hodina frontálním způsobem výkladu, reprodukcí odborného textu a opisováním faktografických údajů z tabule do sešitů. Individuální potřeby a schopnosti žáků nebyly zohledňovány. Dílčí úkoly pro samostatnou práci nebyly z časových důvodů dokončeny a zhodnoceny.

V tematice poznávání sebe sama a hledání blízkého člověka bylo využíváno vstupní i průběžné motivace. Při hodnocení byla oceňována snaha o pokrok. Důležitým prvkem k upevňování sebevědomí bylo využívání sebehodnocení žáků. Aktuality, které si žáci sami do hodin připravili, přispívaly k aktualizaci učiva. Na úkor účelného využití vyučovacího času v jedné z hodin nebyla délka připravených zpráv korigována.

Komunikativní dovednosti byly rozvíjeny prostřednictvím použitých metod výuky. Při práci ve skupinách byl rozvíjen smysl pro kooperaci. V diskusi k probíranému tématu se projevil smysl žáků pro toleranci. Frontální výklad a pasivní četba odborného textu v jedné ze sledovaných hodin nepodporovaly aktivní učení žáků a měly za následek i negativní projevy v jejich chování. Vyučující reagovala bezradně s hlasitým usměřováním žáků. Verbální úroveň vyučujících byla na dobré úrovni s menšími nedostatky ve spisovném vyjadřování.

Výuku předmětů občanská výchova a rodinná výchova hodnotí ČŠI jako dobrou s negativy a pozitivy téměř v rovnováze.

Pracovní činnosti

Výuka byla sledována ve třech skupinách žáků ve dvouhodinových blocích. Časová dotace hodin odpovídá schválenému učebnímu plánu, i když je předmět vyučován vzhledem k potřebě většího časového prostoru pro danou činnost jedenkrát za čtrnáct dní právě ve dvouhodinových blocích.

Sledovaná činnost - práce na školní zahradě (rytí a pletí, sklizeň brambor, péče o rostliny ve skleníku),
- vaření (seznámení se cvičnou kuchyní a příprava k vaření pokrmů),
- práce ve školní dílně (měření, řezání, pilování tyčí z plastické hmoty) - odpovídala obsahu osnov příslušného ročníku.

Předmětu vyučují učitelé s pedagogickou způsobilostí. Pro jednotlivé části praktických činností má škola odpovídající prostory (školní zahrada se zahradním domkem na náradí, vybavená školní cvičná kuchyně, školní dílna). Ve školní dílně není uspořádání pracovních míst a jednotlivých dílů nábytku nejoptimálnější.

Ve všech třech skupinách byli žáci a žákyně poučeni o bezpečnosti při práci a praktickým úkonům předcházela ukázka práce učitelem. Pro práci na zahradě měla vyučující připravené rozdělení činností po skupinách. V ostatních blocích byl způsob práce převážně frontální. Vyučující respektovali individualitu žáka a dbali na základní psychohygienické zásady. Poučení o uplatnění získané dovednosti pro praktický život bylo výrazné při práci na zahradě a ve cvičné kuchyni, méně při práci v dílně. Žákům byl dán prostor pro vyjádření názorů, v případě potřeby byly usměřovány. Vyučující využívali zkušeností žáků z jejich vlastní praxe i z mezipředmětových vztahů (přírodopis, fyzika aj.). Průběžné hodnocení bylo objektivní s analýzou chyb, ale ne vždy zdůvodněné. Žáci se chovali bezprostředně, většinou respektovali

dohodnutá pravidla. Případné projevy nežádoucího chování žáků vyučující usměrňoval hlasitějším projevem. Ve všech skupinách pracovali žáci s elánem.

Výuku ve sledovaných praktických činnostech hodnotí ČŠI jedenkrát jako příkladnou a dvakrát jako dobrou. Celkově hodnotí ČŠI výuku praktických činností jako velmi dobrou.

Informatika

Výuka probíhala v učebně informatiky vybavené 16 počítači a jedním centrálním, ke kterému je připojen televizní přijímač. Ročníky jsou na výuku rozděleny do skupin. Vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti měl připravený test pro opakování teoretických znalostí v obsluze osobních počítačů. Ke každé otázce byly přiřazeny čtyři odpovědi, z nichž měli žáci vybrat správnou odpověď a křížkem označit na kontrolním lístku. V závěru testu měli žáci možnost využít znalosti z orientace v počítači. V průběhu práce učitel vysvětloval případné dotazy. Ti, kteří byli dříve hotovi, pracovali s PC dle vlastního uvážení. V závěru hodiny byly otázky společně ústně kontrolovány. Vztah vyučujícího k žákům byl vstřícný, někteří ze žáků v závěru hovořili mezi sebou a vyučující jejich chování usměrňoval.

Výuka informatiky byla hodnocena jako dobrá.

Tělesná výchova

Tělesná výchova byla sledována u dvou vyučujících (tělesná výchova dívek a tělesná výchova chlapců). Obě hodiny proběhly v tělocvičnách. Časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu, členění učiva vychází z učebních osnov. Výukové cíle konkrétních hodin byly přiměřené, navazovaly na dosavadní dovednosti žáků. Byl zohledněn aktuální zdravotní stav žáků.

Oba vyučující jsou odborně a pedagogicky způsobilí, metodicky byly hodiny velmi dobře připraveny. Obě tělocvičny jsou pro výuku vhodné, použité náčiní a nářadí bylo v pořádku kromě rozpáraných žíněnek. Ne vždy bylo dostatečně dbáno na pitný režim.

Struktura hodin odpovídala výukovým cílům i pohlaví a věku žáků. Organizace průběhu hodiny, přípravy a využití nářadí byly velmi dobře promyšleny, zajišťovaly dodržování zásad bezpečnosti. Střídání forem činností vedlo k optimálnímu zatížení organismu. Organizační pokyny byly jasné a srozumitelné, v jedné z hodin je žáci příliš nerespektovali, vyučující je musel vícekrát opakovat. V hodinách byly zastoupeny všechny části. Zvolené metody k rozehrání organismu v úvodních částech hodin byly efektivní, splnily účel. Průpravná část byla v jednom případě vedena velmi dobře. Přiměřený počet cviků strečingového charakteru s vysvětlováním jejich účinku bylo efektivní. Ve druhém případě byla kvalita provedení cviků žáky velmi nepřesná a nedbalá, reakce vyučujícího nebyla účinná. Hlavní části hodin byly metodicky vedeny promyšleně, střídání činností vedlo k všestranné zátěži. Malá kázeň žáků v jedné z hodin nepříznivě ovlivňovala efektivitu hodiny.

Zájem žáků byl podchycen v zařazených závodivých hrách s poměrně náročnou náplní. V závěru hodin byly zařazeny závodivé hry s využitím prvků kondičního cvičení a relaxace.

Motivačně působily využití metody soutěživých her, průběžné hodnocení zohledňovalo snahu o pokrok jednotlivých žáků (zvláště v jedné z hodin). V závěru hodin bylo vyhodnoceno plnění jejich cílů.

Dohodnutá pravidla jednání byla respektována v jedné ze tříd. Ve druhé třídě nový vyučující nezná ještě všechny žáky, pravidla vzájemného jednání nejsou vytvořena, zažitá a respektovaná. Verbální a neverbální komunikace učitelů odpovídala charakteru předmětu.

ČŠI hodnotí výuku tělesné výchovy jako velmi dobrou.

Hudební a výtvarná výchova

Výuka byla sledována celkem v šesti hodinách u pěti vyučujících. Dvě vyučující výtvarné výchovy splňují požadavek odborné a pedagogické způsobilosti, dvě vyučující hudební výchovy a jedna výtvarné jsou bez odborné způsobilosti. Sledované hodiny probíhaly v souladu s učebním plánem a osnovami, výtvarná výchova ve dvouhodinových celcích. Stanovené výukové cíle rozpracované v tematických plánech byly přiměřené, pouze v jedné hodině hudební výchovy až příliš jednostranně zaměřené k požadavkům žáků.

Výtvarná výchova je z velké části personálně kvalitně obsazena. Téměř veškerá výuka probíhala ve specializované, velmi dobře vybavené a účelně uspořádané pracovně. Materiální i personální podmínky výuky umožňují plnit v rámci předmětu i náročnější výchovně-vzdělávací programy. Vyučující volily takové formy a metody práce, které rozvíjejí představivost žáků, jejich technické i výrazové schopnosti. Problémem zůstává organizace výuky, zejména proporcionální rozdělení jednotlivých částí tak, aby se vyučující nedostaly v závěru dvouhodinového bloku do určité časové tísně a nebyly nuceny omezovat hodnocení i sebehodnocení žáků. Kvalita úvodní motivace svědčila o zodpovědné přípravě všech učitelek. Kromě vlastního zadání si žáci mohli osvojit i některé teoretické poznatky z dějin výtvarného umění.

Jedna hodina hudební výchovy proběhla ve specializované učebně, která se však teprve buduje a vybavuje potřebnou didaktickou technikou. Druhá z hospitovaných hodin se realizovala mimo hudebnu, a to v jazykové učebně, která byla nevyhovující zejména omezenou prostorovou kapacitou. Ve srovnání s výtvarnou výchovou se neodborné personální obsazení hudební výchovy projevuje na kvalitě výuky. Podle vyjádření ředitele školy bude tento nedostatek řešen v souvislosti s personálními změnami v příštím školním roce. Jako pozitivum je hodnocena skutečnost, že vyučující, která zajišťuje převažující část hodin hudební výchovy na druhém stupni, je schopna zajistit výuku na standardní úrovni včetně klavírního doprovodu.

ČŠI hodnotí úroveň výuky výtvarné výchovy jako vynikající, úroveň výuky hudební výchovy jako dobrou. Celkově je hodnocena úroveň výuky esteticko-výchovných předmětů jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání druhého stupně

Materiální podmínky tříd druhého stupně umístěných v komplexu staré budovy i nové přístavby jsou vcelku velmi dobré. Vybavení tříd v původní budově je starší, odborná učebna hudební výchovy se buduje. V nové přístavbě jsou podmínky lepší, vybavení je účelné a moderní. V některých předmětech chybí základní učebnice. Organizace výuky byla účelná, metody a formy práce byly vhodné, různorodé a efektivní, zvláště ve výuce cizích jazyků. Použitá motivace byla účinná, způsoby hodnocení byly zaměřeny pozitivně. Úroveň schopností žáků spolupracovat a komunikovat se projevovala především v závislosti na zvolených metodách a formách výuky. Vyučující se pozitivně podíleli na přátelském a tolerantním prostředí ve třídách.

ČŠI hodnotí výuku na druhém stupni s převahou pozitiv jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy má zpracovanou koncepci rozvoje školy, ve které se zaměřuje na výchovně-vzdělávací činnost s důrazem na mravní, estetickou a ekologickou výchovu žáků. Jednotlivé oblasti jsou rozvedeny v ročním plánu na školní rok 2000/2001, který odpovídá analýze podmínek školy a vychází z rozboru dosaženého stavu zhodnoceného ve výroční zprávě

minulého školního roku. Prioritou plánu je myšlenka využívání volného času žáků, která je realizována prostřednictvím dvou dílčích projektů. Ty jsou součástí komplexního součinnostního programu prevence kriminality Městské policie v Jablonci nad Nisou. Jedná se o projekt Netradiční půjčovna (půjčování tradičního i netradičního sportovního náčiní) a Vodácké prázdninové tábory (vybavení putovního vodáckého tábora). S těmito aktivitami souvisí i dobudování sportovního hřiště v areálu školy s vlastním režimem a správcem. Bude využíváno žáky školy i veřejností. Ke zlepšení materiálních podmínek výuky je v plánu dobudovat a zasíťovat odbornou pracovnu informatiky s cílem dotvářet multilicenční centrum výukových programů v okrese. Dokončení záměru vybudovat speciální učebnu hudební výchovy přispěje ke zkvalitnění výuky tohoto předmětu. Vůdčí motivací je vyhlášení roku komunikace s tímto mottem: „Vytvářet atmosféru pohody, vzájemného porozumění a tolerance mezi učiteli a žáky, vytvářet dobré vztahy mezi učiteli a rodiči.“

Plán školy je vytvářen v součinnosti s podněty učitelů, s dobře fungujícím sdružením rodičů (rada školy nebyla iniciována) a předmětovými komisemi. Učební plán základní školy je upraven na příštích pět let tak, aby vyhovoval potřebám a zájmům žáků. Podporována je výuka mateřského jazyka v pěti hodinách od šestého do devátého ročníku a matematika v pěti hodinách v osmém a devátém ročníku. Formou povinně volitelného přírodovědného a dějepisného semináře je vyučován přírodopis v devátém a dějepis v osmém ročníku. Informatika je zařazena jak mezi volitelné, tak i nepovinné předměty. Podpora výtvarné výchovy je realizována v osmém a devátém ročníku prostřednictvím nepovinného předmětu. Jako nepovinný předmět je zařazen i sborový zpěv. Žáci jedné deváté třídy s rozšířenou výukou cizího jazyka si mohou zvolit za nepovinný předmět matematiku. V tomto školním roce nebyla otevřena nová jazyková třída, chybí odborní učitelé anglického a německého jazyka. Dalším důvodem je snižování počtu žáků odchodem do víceletých gymnázií. Záměrem školy je však formou kurzů cizích jazyků již od druhé třídy připravovat zájemce z řad talentovaných žáků tak, aby ve čtvrté třídě mohli začít s výukou cizího jazyka v blocích pro pokročilé. V současné době již probíhá devět zájmových kroužků, z toho pět jazykových. Tyto kurzy nejsou zařazeny do ziskové vedlejší hospodářské činnosti, neboť jejich charakter souvisí především s výchovně-vzdělávací činností.

Vyučující zpracovávají tematické plány, které obsahují tematické celky učiva a časovým termínem plnění výukových cílů. Vnitřním předpisem školy je dána povinnost učitelů připravovat se písemně na jednotlivé hodiny všech předmětů. Škola vykazuje 16 integrovaných žáků, pro které jsou zpracovány individuální plány. Mimo evidenci těchto žáků výchovným poradcem zaznamenávají změny a posun situace o žácích třídní učitelé a dyslektičtí asistenti. V plánu ředitele školy je stanoven požadavek doškolit učitele v oblasti problematiky péče o integrované žáky.

Plánování je hodnoceno jako velmi dobré.

Organizování

Škola má jasně stanovený organizační řád. Kompetence jsou rozděleny mezi ředitele školy a jeho dva zástupce pro první a druhý stupeň, výchovného poradce i mezi ostatní pracovníky např. účetní, hospodářku, vedoucí školní jídelny. Zástupce ředitele pro první stupeň je i statutárním zástupcem ředitele školy. Poradním orgánem vedení školy je pedagogická rada. Na jednotlivé pracovníky jsou delegovány příslušné pravomoci (vedoucí předmětových komisí, správci kabinetů a odborných učeben, protidrogový koordinátor, vedoucí vychovatelka školní

družiny apod.). Osobní data jsou vedena v papírové i počítačové podobě a jejich ochrana je zajištěna ředitelem školy a jím pověřeným pracovníkem. Údaje o integrovaných žácích se nachází ve výroční zprávě minulého školního roku včetně uvedení druhu poruchy.

Vnitřní informační systém je založen na denním setkávání pracovníků s vedením školy. Informace jsou dále předávány na pravidelných operativních poradách, mimořádnými i řádnými pedagogickými radami. Týdenní plány jsou vyvěšeny v obou sborovnách. Žáci jsou informováni prostřednictvím třídních učitelů, oběžníky a informacemi na nástěnkách. Školní řád má každý žák vylepen v žákovské knížce. Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným právním předpisům. Rozhodnutí ředitele jsou věcná a průkazná.

Informační systém pro rodiče je zajišťován dvakrát ročně plenární členskou schůzí všech rodičů, dále schůzkami hlavního výboru SRPDŠ, jehož členem je i ředitel školy, třídními schůzkami s rodiči dvakrát ročně a třemi odpoledni zaměřenými na aktuální problémy žáků. Rodiče mohou také po dohodě individuálně konzultovat s učiteli. Škola pořádá Den otevřených dveří (dvakrát ročně na prvním stupni a ve školní družině). Rodičům žáků spádové školy v Jabloneckých Pasekách předává informace výchovný poradce prostřednictvím žákovských knížek. Spolupráce mezi školami je úzká, o žácích přecházejících na druhý stupeň mají vyučující zpětnou vazbu.

Škola se prezentuje na veřejnosti účastí žáků v okresních kolech olympiád, konverzačních soutěžích cizích jazyků (anglický, německý jazyk), v literární soutěži Múza i v soutěžích výtvarných. Zaznamenala úspěchy v různých druzích sportů (lyžování, běžecko-plavecký duatlon, šplh, přespolní běh aj.). V Městském divadle v Jablonci nad Nisou uspořádala škola koncem minulého školního roku pro žáky, rodiče i ostatní veřejnost školní akademii - Šumiádu. Dostatek informací o škole s prvky sebehodnocení poskytuje také výroční zpráva.

Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy, organizování je na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

V oblasti motivování pracovníků vychází ředitel školy z již zmiňovaného záměru vytvářet podmínky pro využití volného času žáků. Iniciativu a tvořivé nápady jednotlivců oceňuje nejen morálně, ale i finančním ohodnocením formou osobních příplatků, které jsou přehodnocovány dvakrát ročně. Mimořádné odměny či finanční postihy se udělují na základě podkladů za práci navíc nebo naopak za nesplnění úkolů. Pro tuto oblast jsou zpracována kritéria hodnocení a pracovníci jsou s nimi seznámeni. Nadtarifní složky mzdy jsou dostatečně diferenciovány. V komunikaci s lidmi dává ředitel školy přednost jednání a dohodě.

Užší vedení školy se vzhledem k její naplněnosti snaží maximálně zajistit využívání odbornosti pracovníků. I přes tuto snahu jsou některé předměty učeny pouze s pedagogickou způsobilostí. Na prvním stupni je to v šesti hodinách (anglický jazyk, přírodověda a vlastivěda), bez odborné a pedagogické způsobilosti je vyučována jedna hodina praktických činností. Na druhém stupni jsou učeny bez odborné způsobilosti předměty v 65 hodinách (občanská výchova, dějepis, německý jazyk, hudební výchova, výtvarná výchova, rodinná výchova, fyzika a praktické činnosti), pouze s odbornou způsobilostí je vyučováno 15 hodin německého jazyka a 24 hodiny nejsou zajištěny ani s odbornou a pedagogickou způsobilostí (občanská výchova, fyzika, pracovní činnosti a informatika). Vedení školy podporuje vzdělávání pedagogických pracovníků. Škola je napojena na městskou informační síť a umožňuje učitelům účastnit se vzdělávacích akcí střediska služeb školám. V letošním školním roce využije nabídku pedagogicko-psychologické poradny k doškolení všech učitelů prvního stupně a učitelů českého jazyka druhého stupně v kurzu dyslektických asistentů. Nedostatek metodické pomoci

pocitují vychovatelky školní družiny, začínající vychovatelka nemá uvádějící vychovatelku. K samostudiu i obohacení učiva je podle finančních možností dokupována odborná literatura.

Oblast vedení a motivování pracovníků je hodnocena jako dobrá.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly je vytvořen a koresponduje s organizační strukturou školy. Kontrolní mechanismy fungují prostřednictvím vedoucích pracovníků, kteří byli těmito kompetencemi pověřeni. Časově je kontrolní činnost rozvržena na denní, týdenní a měsíční. Týdenní a měsíční probíhá dle podrobného osobního plánu ředitele školy na každý školní rok. Kontrola pedagogické dokumentace, práce předmiotových komisí, práce výchovného poradce, kontrola práce třídních učitelů jsou rozděleny mezi vedoucí pracovníky. Kontroly jsou termínovány a jejich analýza je součástí systému odměňování. Výsledky kontrolní činnosti jsou s pracovníky projednávány a jsou přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Hospitační činnost je rozvržena na celý školní rok podle plánu hospitační činnosti, kterou vykonávají ředitel školy a jeho zástupci. Hospitace jsou dokladovány hospitačními záznamy s následným ústním rozbohem hodiny. Vedení školy obohacuje kontrolní systém o sebehodnocení učitelů. Písemně se vyjadřují ke svým pedagogickým úspěchům i vzniklým rezervám. Z podnětu ředitele školy jsou prováděny srovnávací testy z matematiky a českého jazyka ve všech třídách druhého stupně na začátku druhého školního měsíce. Vyhodnocení testů umožňuje například porovnat výsledky učení žáků mezi stejnými ročníky, znalosti z minulých ročníků, objektivnost klasifikace žáka v těchto předmětech. Mohou upozornit i na jiné aspekty vzhledem k výsledkům učení.

Kontrolní mechanismy byly hodnoceny jako příkladné.

Hodnocení kvality řízení

V hodnocení kvality řízení jsou ve výrazné převaze pozitiva. Rozsah plánování odpovídá potřebám a velikosti školy. Způsob organizace je přes drobné nedostatky (ochrana důvěrných informací) účelný a funkční. Vedení a motivování pracovníků vychází z dobrých vzájemných vztahů. Rezervy jsou v zajišťování výchovně-vzdělávací činnosti odborně a pedagogicky způsobilými učiteli. Kontrolní systém je účinný. ČŠI hodnotí celkově kvalitu řízení jako velmi dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Výchovným poradcem je již řadu let vyučující s dvouletým postgraduálním studiem. Je pro tuto činnost odborně a pedagogicky způsobilá. Zaměřuje se na oblast profesní orientace žáků. K volbě povolání připravuje pro žáky i rodiče besedy ve spolupráci s úřadem práce, rozhovory se zástupci škol a odborných učilišť, doporučuje Dny otevřených dveří na těchto zařízeních i účast na prezentaci podniků v Jablonci nad Nisou a v Liberci (SCHOLA NISA). Ve škole informuje žáky prostřednictvím nástěnky výchovného poradenství v prvním patře původní staré budovy. Ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou zajišťuje pro žáky devátých tříd profitesty. Pomáhá jim při vyplňování přihlášek. V loňském školním roce ze

47 vycházejících žáků bylo přijato po přijímacích zkouškách 46 a jeden žák po odvolání. Výchovná poradkyně má zpětnou vazbu o umístěných žácích a u některých i o dosažených výsledcích, zejména v pololetí prvního ročníku středních škol a středních odborných učilišť. V případě řešení konfliktů či neúspěchů žáků se výchovné komise účastní výchovný poradce spolu s příslušným učitelem, zástupcem vedení, rodiči a žákem. Ta v uplynulém roce řešila jedenkrát případ šikany a čtyřikrát problémy výukové. Výchovný poradce vede evidenci integrovaných žáků, sleduje plnění úkolů vypracovaných individuálních plánů. Učitelům doporučuje odbornou literaturu k dané problematice a pomáhá jim řešit problémy školního neúspěchu žáků. V případě potřeby řeší s učiteli i přípravu pro nadstandardní výuku vynikajících žáků. Jedenkrát týdně má stanoveny hodiny pro žáky a rodiče, nebo si lze domluvit termín návštěvy.

Ve funkci protidrogového koordinátora působí prvním rokem třídní učitelka šestého ročníku. Má zpracovaný plán - minimální preventivní program v oblasti návykových látek „Škola bez drog“. Cílem je seznamování žáků s problematikou drog, formování jejich postojů k drogám s varováním před následky závislosti a výchova k podpoře zdravého životního stylu. Žáci se s problematikou seznamují nenásilnou formou v hodinách výchovného charakteru a českého jazyka - slohu nebo formou besed.

Někteří žáci školy jsou zapojeni do Peer programu, jejich činnost začala ve škole v únoru 1998. Protidrogový koordinátor spolupracuje s krizovými centry ARX v Jablonci nad Nisou, LOCUS „L“ v Liberci, s pedagogicko-psychologickou poradnou, s AT poradnou a dětskými lékaři. Pro rodiče připravuje informativní schůzky, letáky a podle možností doplňuje školní knihovnu o publikace s danou tematikou.

Na základě rozhovorů a seznámením se s materiály výchovného poradce a protidrogového koordinátora hodnotí ČŠI tuto oblast jako velmi dobrou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 33/99S vydané Školským úřadem v Jablonci nad Nisou s účinností od 2. 6. 1999,
- zřizovací listina a její dodatky,
- třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků základní školy s individuálními plány integrovaných žáků,
- koncepce ředitele školy, plán školy, školní řád, rozvrh hodin, tematické plány učiva, schéma organizačního řádu školy, dílčí projekty ředitele školy „Netradiční půjčovna“ a „Vodácké prázdninové tábory“,
- záznamy z pedagogických porad,
- plán hospitační činnosti, plán kontrolní činnosti ředitele školy, písemné sebehodnocení pedagogů,
- správní rozhodnutí ředitele školy,
- personální dokumentace pedagogů k odborné a pedagogické způsobilosti,
- výroční zpráva za školní rok 1999/2000,
- vybrané sešity a žakovské knížky, slohové kontrolní práce a kontrolní diktáty,
- hospitační záznamy,

- kniha úrazů.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- Vhodné a účelné vybavení učeben prvního stupně v budově bývalých jeslí,
- estetická úprava veškerých společných prostor školy,
- respektování možností žáků se specifickými problémy učení a přihlížení k aktuálním potížím ostatních žáků na prvním stupni,
- rozvíjení různých forem a metod ve vyučování na prvním stupni,
- svědomitost v přístupu v práci s integrovanými žáky,
- využití nabídky pedagogicko-psychologické poradny k doškolení všech učitelů prvního stupně a učitelů českého jazyka druhého stupně v kurzu dyslektických asistentů,
- zařazení metodického pokynu O ochraně člověka za mimořádných situací do výuky občanské výchovy a vlastivědy,
- pestrá nabídka zájmové činnosti v nepovinných předmětech a zájmových kurzech,
- posílení výuky českého jazyka a literatury na druhém stupni,
- koncepční přístup v realizaci myšlenky využívání volného času žáků,
- vyhlášení školního roku 2000/2001 rokem komunikace mezi žáky a pedagogy, pedagogy a rodičovskou veřejností,
- dobrá spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou,
- snaha o zlepšování materiálního zázemí školy podle finančních možností.

Negativa:

- Převažující frontální způsob výuky na druhém stupni,
- v malé míře jsou rozvíjeny komunikativní dovednosti žáků, zejména na druhém stupni,
- nezajištění výuky odborně a pedagogicky způsobilými učiteli v některých předmětech zejména na druhém stupni,
- nízká frekvence využívání didaktické techniky v době inspekce,
- nevyužívání základních kartografických pomůcek při výuce dějepisu,
- nízká úroveň samostatné práce žáků s informacemi,
- technické závady ve vybavení některých učeben narušují výuku (šum zářivek, hlučnost židlí),
- nekonkrétní zápisy v žákovských knížkách upozorňující na negativní jevy v chování žáků,
- nejsou jasně formulovány cíle hodin a žáci nejsou s nimi prokazatelně seznámeni,
- nedůsledné dodržování psychohygieny (větrání tříd, střídání činností), zejména na druhém stupni,
- malý počet základních učebnic pro některé předměty,
- mentorování nad výchovnými a výukovými nedostatky žáků,
- nepravidelné nebo žádné kontroly sešitů ve většině předmětů druhého stupně školy,
- nízká grafická úroveň kontrolních slohových prací žáků a rezervy v pečlivosti jejich oprav,
- nerespektování zákona o ochraně osobních dat s uvedením specifických poruch žáků do výroční zprávy.

Doporučení:

- Zajistit v předmětových komisích systém průkazných kontrol sešitů, grafické úrovně kontrolních prací žáků a jejich pečlivou opravu se zpětnou vazbou žáků, dostatečné využívání pomůcek v hodinách a možnost metodických konzultací nebo náslechnů učitelům dějepisu,
- efektivněji využívat didaktickou techniku, odbornou literaturu, referáty žáků a další zdroje informací ve výuce,
- hledat způsoby v oblasti obměn forem a metod práce k odstranění negativních jevů v chování žáků, zejména na druhém stupni školy,
- maximálně využívat odbornost učitelů při obsazování předmětů a snažit se získat pro pedagogickou praxi nové absolventy odborně a pedagogicky způsobilé,
- doplnit učebnice některých předmětů,
- doporučit škole v Jabloneckých Pasekách, odkud přicházejí žáci do této spádové školy nejčastěji, koordinovat učebnice anglického jazyka,
- více diferenciovat výuku na druhém stupni s ohledem na rychlejší nebo pomalejší žáky,
- dbát ve všech předmětech (především v předmětech výchovného charakteru) na rozvoj komunikativních dovedností,
- zaznamenat do třídní knihy příslušného ročníku spojování hodin pracovních činností a výtvarné výchovy do bloků,
- zajistit začínající vychovatelce uvádějící vychovatelku a metodickou pomoc,
- neuvádět do výroční zprávy druhy specifických poruch žáků,
- na úseku materiálního vybavení zajistit odstranění závad narušujících výuku.

Průběh vzdělávání:

Vzájemnou spoluprací školy a zřizovatele i vlastní iniciativou školy se daří naplňovat myšlenku využívání volného času žáků a vytvářet jim pro zájmovou činnost zázemí. Škola vytváří i vhodné estetické prostředí. Prostorové podmínky, zejména pro část prvního stupně jsou vhodné a účelné. V hlavním komplexu budov jsou k dispozici samostatné odborné učebny, buduje se učebna hudební výchovy. Rezervy jsou ve vybavenosti učebními pomůckami pro druhý stupeň. Pitný režim je zajištěn. Vybavení školním nábytkem je dostačující. Ve využívání odborné a pedagogické způsobilosti má škola rezervy, v některých předmětech se jí nedaří tuto podmínku zajistit.

Vyučující byli na hodiny připraveni, měli zpracovány tematické plány, na prvním stupni bylo více dbáno na rozličnost forem a metod výuky s přihlédnutím k individuálním zvláštnostem žáků s pozitivním ovlivňováním vzájemných vztahů. Organizace výuky byla jasná a účelná. Druhý stupeň je více zatížen frontálním způsobem výuky, i když ve výuce cizích jazyků, zejména anglického, byly formy a metody velmi efektivní. Výuka předmětů výchovného charakteru a dějepisu nese stopy metodického tápání. V interkomunikačních vztazích převažovala vstřícnost, respektování osobnosti žáka učiteli. Žáci akceptovali dohodnutá pravidla.

Celkem bylo sledováno 63 vyučovací hodiny v rozmezí hodnocení od vynikajícího až po dobré.

Celkový průběh vzdělávání je hodnocen jako velmi dobrý.

Řízení školy :

Dokumenty zpracované pro oblast řízení mají vypovídající hodnotu, jsou vedeny s možností doplňování a obměňování podle návrhů a spoluúčasti ostatních pracovníků. Plánování má jasnou koncepci, organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Vedení a motivování

pracovníků je komunikativní, koresponduje s plánem školy. Rezervy jsou v metodickém vedení historicko-výchovných předmětů, metodické pomoci pro školní družinu a v zajišťování výuky pedagogy s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Kontrolní mechanismy mají systém a jsou účinné.

Řízení školy má výrazná pozitiva, je hodnoceno jako velmi dobré.

V průběhu orientační inspekce nebylo zjištěno neúčelné a neefektivní vynakládání finančních prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu.

Celkově je škola hodnocena jako velmi dobrá

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Alexandra Hanwaldová	v. r.
Členové týmu	Mgr. Věra Jirkalová	v. r.
	Jan Svoboda	v. r.
	Mgr. Božena Vydrová	v. r.

V Jablonci nad Nisou dne 30. října 2000

Přílohy : Dílčí zpráva školní družiny

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31. října 2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Vladimír Chrpa	v. r.

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Školský úřad	2000 - 11 - 15	083 391/00 - 5100
Zřizovatel	2000 - 11 - 15	083 392/00 - 5100
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacního protokolu ČŠI	Text
	-	Nebyly podány

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Ve školní družině je zapsáno 100 dětí do čtyř oddělení. Tento počet je také vykazován ve Výkaze o školní družině. Převažují žáci prvních a druhých tříd, méně žáků třetích tříd a ojediněle žáci ze čtvrté a páté třídy. Ranní družina probíhá ve dvou odděleních, odpolední ve čtyřech. Provoz družiny je od 6:00 do 9:00 a od 11:40 do 16:00 hodin. Prázdninový provoz je zajišťován na základě zájmu rodičů, odpoledne je o hodinu zkrácen.

Na plenárním zasedání SRPDŠ byl rodiči odsouhlasen příspěvek na školní družinu ve výši 200,-Kč. za pololetí. Tuto částku vybírají vychovatelky. Přehled o výběru a využití těchto finančních prostředků je veden, každé pololetí je provedeno přesné vyúčtování.

PODMÍNKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Ve školní družině pracují čtyři vychovatelky, tři z nich včetně vedoucí vychovatelky jsou odborně a pedagogicky způsobilé, jedna je nekvalifikovaná (ekonomická škola). Osobní zájem dvou vychovatelek o výtvarnou výchovu se odráží ve výsledcích výtvarných a pracovních činností, které zdobí prostory školní družiny.

Školní družina využívá upravené místnosti v budově bývalých jeslí. Přechody žáků do tříd a jídelny v hlavní budově zajišťují vychovatelky.

Dvě ze čtyř místností jsou velmi malé. Prostředí je čisté a upravené, k příjemnému a útulnému dojmu přispívá dostatek světla, uspořádání místností, květiny a využití prací žáků k výzdobě. Velmi kvalitní je hygienické zázemí a udržovaná zahrada. Dostatek úložných prostor přispívá k zachování pořádku. Sedací nábytek a vybavení koutků ke hrám je starší, avšak udržované. Výběr hraček a společenských her není příliš bohatý, jeho doplňování zařizují vychovatelky. K dispozici má družina jeden kazetový přehrávač, televizi, fotoaparát pro dokumentování své činnosti i základní odbornou a dětskou literaturu. Další potřebné pomůcky včetně literatury je možné si vypůjčit ve škole. Družina využívá i školní tělocvičny a hřiště.

Pro pitný režim je připraven sirup (nakupovaný z příspěvku rodičů), který si děti samy ředí vodou. V režimu činnosti družiny je vyhrazena doba od 13:00 do 15:00 pro nerušenou zájmovou činnost, která se zpravidla odehrává venku. Většina dětí má vhodný oděv na převlečení. Klidová činnost po obědě se realizuje poslechem četby, vyprávěním, klidnou hrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Součástí plánu školy je i rámcový plán činnosti školní družiny zpracovaný vedoucí vychovatelkou. Ta rovněž každoročně pravidelně činnost školní družiny hodnotí. Její poznatky jsou využity ve výroční zprávě školy. Zvolená výchovně-vzdělávací činnost odpovídá konkrétním podmínkám školní družiny.

Organizování

Organizace provozu je dána rozpisem služeb vychovatelek, přehledem rozvrhů příslušných tříd a přehledem vytížení tělocvičen. Rozsah provozu odpovídá potřebám žáků. Vnitřní řád školní družiny navazuje na vnitřní řád základní školy. Stanovuje především organizaci provozu, pravidla bezpečnosti a vzájemného chování. Jednotlivé body jsou jednoznačně formulované. Je vyvěšen ve všech odděleních. Rodiče dětí s ním byli seznámeni na třídních schůzkách, je také součástí řádu školy, který mají žáci vylepen v notýscích nebo v žákovských knížkách.

Povinná dokumentace je pečlivě vedena na předepsaných tiskopisech a přehledně uložena.

Vedoucí vychovatelka úzce spolupracuje se zástupkyní ředitele a účastní se pedagogických rad. V případech problematických žáků spolupracují všechny vychovatelky s třídními učiteli. Povinnosti vychovatelek stanovil ředitel školy.

Běžné informace si vychovatelky předávají osobně, písemné materiály jsou uloženy v jejich pracovně. Společné porady se uskutečňují jednou za čtrnáct dní, účastní se jich i zástupkyně ředitele. Rodičům jsou informace předávány písemně, nebo individuálně na dohodnutých schůzkách.

Vzhledem k velké vytíženosti vychovatelek se školní družina na zájmových aktivitách nepodílí. V průběhu roku jsou organizovány příležitostné akce, např. besídky, sportovní soutěže, karneval, táborák atp.

Stravování zajišťuje školní jídelna základní školy, v době prázdnin je stravování zajištěno v některé z jídelen v rámci města.

Vedení a motivování

Vychovatelky pocítují nedostatek metodické pomoci, chybí vzájemné setkávání s dalšími kolegyněmi. Pravidelně se účastní vzdělávacích akcí nabízených metodickým střediskem. Začínající vychovatelka nemá uvádějící kolegyni. Systém hodnocení pracovníků je součástí systému základní školy.

Kontrolní mechanismy

Vedoucí vychovatelka i zástupkyně ředitele provádějí kontrolní a hospitační činnost. Poznatky z kontrol a rozbory hospitací nejsou písemně zaznamenávány. Obecnější poznatky jsou předmětem jednání společných porad, případné nedostatky jsou řešeny okamžitě.

Hodnocení kvality řízení

Řízením školní družiny je pověřena vedoucí vychovatelka, kontinuitu se základní školou zajišťuje zástupkyně ředitelky. Systém řízení se jeví jako funkční, byl hodnocen jako velmi dobrý.

ORGANIZACE A PRŮBĚH VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

Výchovně-vzdělávací činnost ve školní družině byla hospitována dvakrát ráno a dvakrát odpoledne. Byly navštíveny všechny vychovatelky.

Zvolené metody a formy - společenské hry, konstruktivní hry se stavebnicemi, pohybové hry, výtvarná a pracovní činnost, didaktické hry, poslech četby s možností volného výběru podle zájmu žáků - odpovídaly požadavkům na činnost ve školní družině. Přístupy vychovatelek byly partnerské a neformální. V rámcovém programu jsou zařazeny odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti. Většina dětí si volně vybírala činnost s kamarády, část jich volila spolupráci s učitelkou. Nabízené činnosti byly dobře motivované, přitažlivé. Volná, přirozená a bezprostřední byla vzájemná komunikace mezi dětmi i mezi dětmi a vychovatelkami. Malé prostory dvou oddělení a velký počet přítomných dětí vedly k častějšímu vzniku konfliktů a nutnosti usměrňovat jejich chování. Zásahy vychovatelek byly vhodné a efektivní, vedly děti k hodnocení vlastního chování, k dodržování dohodnutých pravidel. Příprava na vyučování probíhá formou her, luštěním hádanek, křížovkami atp.

Zajímavým programem i možností volit si činnost a kamarády, důsledností a přátelským způsobem jednání vychovatelek je předcházeno šikanování.

Hodnocení organizace a průběhu výchovně vzdělávací činnosti

Obsah, organizace, metody a formy zhlédnuté výchovně-vzdělávací činnosti odpovídaly specifčnosti školní družiny, byly hodnoceny jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rámcový plán školní družiny pro školní rok 2000/2001,
- hodnocení činnosti školní družiny ve školním roce 1999/2000,
- přehled služeb vychovatelek a jejich povinnosti,
- rozvrhy hodin, dělené hodiny, přehled využití tělocvičen,
- řád školní družiny, týdenní skladba zaměstnání, týdenní plány,
- přehled výchovné práce, přehled docházky, zápisové lístky, kniha úrazů,
- vyúčtování příspěvku rodičů na školní družinu (I. pololetí školního roku 1999/2000).

ZÁVĚR

Podmínky pro činnost školní družiny jsou velmi dobré. Řízení bylo funkční, odpovídá typu zařízení. Sledovaná výchovně-vzdělávací činnost korespondovala se specifčností pedagogiky volného času. Činnost školní družiny byla hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Členka týmu	Mgr. Věra Jirkalová	v. r.

V Jablonci nad Nisou dne 30. října 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31. října 2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Vladimír Chrpa	v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školní družiny dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000 - 11 - 15	083 391/00 - 5100
Zřizovatel	2000 - 11 - 15	083 392/00 - 5100
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
	-	Nebyly podány